

Γιατί τα όνειρά μας δεν έχουν μυρωδιά;

/ Γενικά / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Λονδίνο: Έχετε αναρωτηθεί ποτέ για ποιον λόγο τα όνειρά μας δεν έχουν... μυρωδιά; Σας πληροφορούμε ότι πολλοί έχουν κατά καιρούς ασχοληθεί με αυτό το ερώτημα και ήδη από το 1896 μια ερευνητική εργασία έδειξε ποιες αισθητηριακές εμπειρίες επικρατούν κατά τη διάρκεια των ονείρων. Προέκυψαν λοιπόν τα εξής ενδιαφέροντα συμπεράσματα (ποσοστό % των ονείρων στα οποία εμφανίζεται η κάθε αίσθηση). Όνειρα στα οποία επικρατεί η όραση: 85% Όνειρα στα οποία επικρατεί η ακοή: 69% Όνειρα στα οποία επικρατεί η αφή: 11% Όνειρα στα οποία επικρατεί η όσφρηση: 7% Όνειρα στα οποία επικρατεί η γεύση: 6% Είναι λοιπόν ξεκάθαρο ότι οι οπτικές εμπειρίες είναι αυτές που «βασιλεύουν» στα όνειρά μας ενώ η αφή, η όσφρηση και η γεύση έχουν πολύ μικρά ποσοστά... κυριαρχίας. Για ποιον λόγο; Κανένας δεν έχει στην πραγματικότητα προσπαθήσει να δώσει μια απάντηση πειραματικά. Μπορούμε όμως να δώσουμε κάποιες πιθανές εξηγήσεις με βάση τα όσα γνωρίζει η επιστήμη για τον εγκέφαλο. Όραση και ακοή είναι θέμα του φλοιού. Η επεξεργασία των οπτικών και ακουστικών ερεθισμάτων αποτελεί πολύ περισσότερο θέμα του φλοιού. Ως και τα δύο τρίτα του εγκεφαλικού φλοιού, του κύριου τμήματος του εγκεφάλου που αφορά την αντίληψη και τη γνωστική ικανότητα, εμπλέκονται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στην όραση. Έτσι, δεν είναι περίεργο το γεγονός ότι η όραση κυριαρχεί συχνά στα όνειρα. Η επεξεργασία των ακουστικών ερεθισμάτων πάλι συνδέεται στενά με τη γλώσσα και η γλώσσα παίζει κεντρικό ρόλο τόσο σε ό,τι αφορά την αντίληψή μας για τον εαυτό μας και τη ζωή όσο και σε ό,τι αφορά την επικοινωνία μας με τα υπόλοιπα ανθρώπινα όντα. Η επεξεργασία της γλώσσας γίνεται στο σύνολό της στον εγκεφαλικό φλοιό. Η όσφρηση και η γεύση αντιθέτως αλληλεπιδρούν με τον εγκεφαλικό φλοιό ελάχιστα ως καθόλου. Η όσφρηση θεωρείται ως το πιο πρωτόγονο σύστημα αντίληψης του εγκεφάλου. Σε αντίθεση με τις άλλες αισθήσεις, συνδέεται άμεσα με τα συστήματα της μνήμης και των συναισθημάτων – για τον λόγο αυτόν άλλωστε μια μυρωδιά μάς φέρνει αμέσως τόσο ζωντανά στον νου μια ανάμνηση. Η

γεύση και η αφή δεν αφήνονται στη φαντασία ίσως όμως το πιο σημαντικό είναι ότι η όσφρηση, η γεύση και η αφή δεν είναι πολύ «ευάλωτες» στη φαντασία. Τι εννοούμε; Είναι πολύ εύκολο να κλείσετε τα μάτια σας και να φανταστείτε την όψη ενός ανθρώπου ή ενός πράγματος, ή να «παίξετε» ξανά στο μυαλό σας μια συνομιλία «ακούγοντας» τους συνομιλητές. Δεν είναι όμως εύκολο κλείνοντας τα μάτια να φανταστείτε μια μυρωδιά, μια γεύση ή ένα άγγιγμα. Και αυτό ίσως συμβαίνει επειδή αυτές οι αισθήσεις είναι λιγότερο «παραγωγικές», αναφέρει ο ειδικός στην υπολογιστική νευροεπιστήμη Πολ Κινγκ. Η όραση και η ακοή απαιτούν από τον εγκέφαλο να παραγάγει ένα εσωτερικό μοντέλο αντίληψης και να το χαρτογραφήσει επάνω σε μοντέλα πληροφοριών που προέρχονται από τους αισθητικούς υποδοχείς. Αυτό μεταφράζεται σε πολύ μεγάλη επεξεργασία «κάθετου» τύπου. Η όσφρηση πάλι αποτελεί μια ευθεία «οριζόντια» μέτρηση της χημικής σύστασης του αέρα ενώ η αφή αποτελεί μια ευθεία μέτρηση της πίεσης που δέχεται το δέρμα. Με δεδομένο ότι υπάρχει μικρότερη φαντασία σε ό,τι αφορά την αντίληψη της όσφρησης, πιθανότατα η αίσθηση αυτή επηρεάζει λιγότερο τη δραστηριότητα του εγκεφάλου που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια των ονείρων. Τέλος, κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα όνειρα αποτελούν παρενέργεια της διαδικασίας που ακολουθεί ο εγκέφαλος για να οργανώνει τις πληροφορίες – πρόκειται για την αποκαλούμενη εδραίωση της μνήμης. Οι πληροφορίες με την πιο πολύπλοκη δομή, οι οποίες είναι επόμενο ότι χρειάζονται τη μεγαλύτερη οργάνωση, είναι συνήθως οπτικές και χωρικές, καθώς και ακουστικές ενώ αφορούν τη γνώση γεγονότων, εννοιών αλλά και ανθρώπινων σχέσεων. Συμπτωματικά, αυτά είναι και τα κύρια «σενάρια» των ονείρων μας.

Πηγή: philenews.com